

Meddelande om möjligheterna att minska utsläpp av växthusgaser mer än 20 %

Miljödepartementet

2010-07-01

Dokumentbeteckning

KOM (2010) 265

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén - En analys av möjligheterna att minska utsläppen av växthusgaser med mer än 20 % och en bedömning av riskerna för koldioxidläckage

Sammanfattning

Europeiska kommissionen presenterade den 26 maj 2010 meddelandet "En analys av möjligheterna att minska utsläppen av växthusgaser med mer än 20 % och en bedömning av riskerna för koldioxidläckage". Kommissionens meddelande menar att en skärpning av EU:s utsläppsmål till 2020 behövs för att EU ska upprätthålla ett koldioxidpris som bidrar till att stimulera till miljömässigt hållbara investeringar och innovation samt behålla målet att minska utsläppen med 80-95 % till 2050 (jämfört 1990) inom räckhåll. Det anges i meddelandet att kostnaderna för att uppfylla målen i klimat- och energipaketet beräknas ha minskat med ungefär en tredjedel som en följd av den ekonomiska krisen.

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande och i synnerhet att kommissionen analyserat kopplingen mellan EU:s utsläppsmål och 2020-strategin för att bland annat modernisera den europeiska ekonomin, skapa tillväxt och arbetstillfällen. Regeringen verkar för att förutsättningarna ska öka för att EU ska kunna besluta om att minska utsläppen med 30 % till 2020.

1.1 Ärendets bakgrund

Tillsammans med de föreslagna rättsakterna i kommissionens Klimat- och energipaketet som lades fram i januari 2008 presenterades också en detaljerad analys av konsekvenserna för EU av att minska utsläppen med 20 %. En mer översiktlig analys av effekter och kostnader för att istället minska utsläppen med 30 % presenterades också. Förutsättningarna har förändrats sedan dess och miljørådet efterfrågade i rådsslutsatserna från den 15 mars 2010 en uppdaterad analys av konsekvenserna för EU av att skärpa utsläppsmålet till 30 %. Kommissionens meddelande aviserades i det meddelande om klimatpolitiken efter Köpenhamnsmötet som antogs i mars i år, där kommissionen åtog sig att analysera alternativen för EU när det gäller att skärpa sitt reduktionsmål från 20 % till 30 % jämfört med 1990 års utsläpp.

Med meddelandet fullgör också kommissionen sin uppgift enligt det reviderade utsläppshandelsdirektivet att analysera situationen för EU:s energiintensiva industri som bedömts vara utsatt för risk för koldioxidläckage i ljuset av läget i de internationella klimatförhandlingarna.

Meddelandet presenterades den 26 maj 2010.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionens meddelande menar att en skärpning av EU:s utsläppsmål till 2020 behövs för att EU ska upprätthålla ett koldioxidpris som bidrar till att stimulera till miljömässigt hållbara investeringar och innovation samt ha målet om att minska utsläppen med 80-95 % till 2050 (jämfört 1990) inom räckhåll.

Det anges i meddelandet att de beräknade kostnaderna för att uppfylla målen i klimat- och energipaketet minskat med ungefär en tredjedel som en följd av den ekonomiska krisen. Att skärpa EU:s utsläppsmål från 20 till 30 % beräknas kosta 0,2 % av BNP år 2020 vilket motsvarar 33 miljarder Euro per år. Den totala kostnaden för att nå målet 30 %, inklusive kostnaderna för att genomföra 20 %-målet, beräknas till 0,54 % av BNP år 2020 vilket motsvarar 81 miljarder Euro per år. Analysen baseras på en årlig genomsnittlig tillväxt mellan 2005-2020 på 1,7 % istället för 2,4 % som kommissionen antog i konsekvensbedömningen från 2008.

En skärpning av målet skulle enligt meddelandet bland annat innebära:

- Ett utsläppsmål för EU i linje med vad som krävs för att klara tvågradersmålet
- Ökade kostnader för industrin nu men dessa kompenseras över tid av att kapitalförstörelse till följd av drastiska utsläppsreduktioner

senare (som bl.a. skulle kräva förtida avveckling/ombyggnad av infrastruktur och anläggningar) undviks

2009/10:FPM101

- Positiva effekter på EU:s och medlemsstaternas energisäkerhet och luftkvalitet
- Tillskapandet av nya gröna arbetstillfällen.

Kommissionen menar att dagens pris på utsläppsrätter är för lågt för att i tillräcklig omfattning leda till investeringar i koldioxidsnål teknik och finansiering av klimatåtgärder (genom flexibla mekanismer och auktionsintäkter). En eventuell skärpning av utsläppsmålet till 30 % föreslås fördelas så att EU:s handelssystem bär merparten av bördan så att taket sänks med 34 % till 2020 jämfört med startåret 2005 istället för med 21 % som är fallet idag. Utsläppen i den icke-handlande sektorn skulle behöva skäras ner med 16 % istället för med 10 %. Någon vidare fördelning mellan medlemsstaterna av målet för den icke-handlande sektorn görs ej.

Meddelandet finner att konkurrenssituationen för EU:s energiintensiva industri inte skulle påverkas negativt i större omfattning av en skärpning av utsläppsmålet. Befintliga åtgärder i klimat- och energipaketet för att motverka koldioxidläckage, i synnerhet gratis tilldelning av utsläppsrätter upp till förhandsbestämda riktmärken till konkurrensutsatt industri, bedöms vara tillräckliga i nuläget. Kommissionen anger också att en möjlighet som bör utredas vidare är att ta med import i EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Meddelandet innehåller inga konkreta förslag gällande den internationella utsläppsrättsmarknaden men antyder att förändringar kan behövas.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Kommissionens meddelande har inga direkta effekter på svenska regler. Ett eventuellt beslut om en skärpning av EU:s utsläppsmål kräver sannolikt en omförhandling av klimat- och energipaketet.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Konsekvenserna av ett eventuellt framtida beslut om en skärpning av EU:s utsläppsmål till 30 % beskrivs på EU-nivå i kommissionens meddelande och i tillhörande "Commission staff working document", men är inte fördelade på landsnivå och är beroende av vilken fördelningsnyckel som tillämpas. De budgetära konsekvenserna för Sverige är därför inte i nuläget möjliga att redovisa.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens meddelande och i synnerhet att kommissionen analyserat kopplingen mellan EU:s utsläppsmål och 2020-strategin för att bland annat modernisera den europeiska ekonomin, skapa tillväxt och jobb.

Regeringen verkar för att förutsättningarna ska öka för att EU ska kunna besluta om att minska utsläppen med 30 % till 2020. Regeringen delar också kommissionens bedömning att ett 30 %-mål skulle innebära en större drivkraft för bland annat utvecklingen av ny koldioxidsnål teknik, ökad energieffektivitet och försörjningstrygghet samt förnybara bränslen, även om dessa främst bör ses som medel att nå klimatmålen. Regeringen delar kommissionens syn att konditionalitetskraven - dvs. att andra industriländer gör jämförbara åtaganden och att ledande utvecklingsländer gör rimliga åtgärder - inte är uppfyllda.

EU beslutade under det svenska ordförandeskapet om målet att minska utsläppen av växthusgaser med 80-95 % till 2050. Regeringen noterar att kommissionen studerat utsläppsbanor och mål för 2030 och till 2050 som underlag för utvecklingen av EU:s klimatpolitik. Inför nästa partsmöte i Cancun ska kommissionen ta fram ytterligare underlag om möjligheterna och konsekvenserna av att gå till 30 %. Sverige har i Rådet varit verksamt för att kommissionen skulle ges detta uppdrag. Sverige har för egen del redan fastställt det betydligt högre målet att utsläppen i den icke-handlande sektorn ska minska med 40 % till år 2020.

Regeringen motsätter sig starkt att som kommissionen antyder inkludera import i EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Regeringen betonar klimatfrågans globala karaktär och vikten av en kostnadseffektiv fördelning av åtgärder samt i detta sammanhang betydelsen av att den internationella utsläppsmarknaden utvecklas och att utsläppsmål sätts som genererar ett substantiellt bidrag till åtagandena gällande internationell klimatfinansiering. EU:s målsättningar inom klimatområdet måste utformas på ett sätt som beaktar detta och bejakar interaktion med omvärlden.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna har efterfrågat ytterligare analyser från kommissionens sida om möjliga åtgärder samt kostnader och fördelar på landsnivå med ett skärpt utsläppsmål. Medlemsstaterna är också överens om att ta upp frågan för ny behandling senast vid miljørådets oktobermöte.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

2009/10:FPM101

Ej kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Kommissionens meddelande har ej remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

-

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

-

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Meddelandet noterades i slutsatserna från Europeiska rådets och miljørådets junimöten. Miljørådet har begärt kompletterande analyser av kommissionen vilket också bekräftades av Europeiska rådet. Europeiska rådet har slagit fast att Rådet ska fortsätta analysera frågorna som berörs i meddelandet samt återkomma till frågorna före nästa partsmöte under klimatkonventionen som äger rum i Cancun, Mexico, i november-december 2010.

4.2 Fackuttryck/termer

-